

- Je hnutím přelomu 18. a 19. století, které je inspirováno hledáním vnitřních pohnutek obyčejného člověka (životních postojů nově nastupujících měšťanů), často vlastenectví.
- Literatura má být stále výchovná, ale rozumový pohled na svět je doplněn i spontánními pocity hrdiny, velmi důležitá je citovost – sentimentalismus (vášeň, hluboký cit), často smutek, melancholie.
- typické prostředí: příroda, hřbitovy, jezera, zříceniny, noční krajina
- typické postavy: mnich, poustevník, vězeň, poutník
- Literární díla byla často prostoupena lyrickými pasážemi a popisy.
- Vzorem pro básníky byla lidová píseň.

VÝZNAMNÍ AUTOŘI OBDOBÍ PREROMANTISMU NĚMECKO

Johann Wolfgang von Goethe (1749–1832)

- Původním povoláním byl právník, ale zajímal se i o přírodní vědy a politiku (byl např. dvorním radou).
- Rád cestoval a byl uchvácen antickým slohem.
- Většinu života žil ve Výmaru, pracoval zde pro vévodu Karla Augusta a za své služby byl povýšen do šlechtického stavu.

Ve vyšším věku si oblíbil západočeské lázně (Teplice, Karlovy Vary a Mariánské Lázně). V Mariánských Lázních se dokonce seznámil se svou poslední láskou, sedmnáctiletou Ulrikou von Levetzow, jemu bylo tehdy 72 let.

dílo: dvoudílná veršovaná tragédie *Faust*

- Pracoval na ní téměř celý život.
- Jedná se o zpracování středověké legendy o učenci Faustovi (skutečná historická postava), jenž zaprodal svou duši ďáblu. Faust je zlákan do spárů zla ďáblem Mefistofelem, který mu slíbí mládí, lásku Markétky a možnost poznání.

Na Karlově náměstí v Praze si můžete prohlédnout tzv. Faustův dům, je spojován s legendou o Faustovi, přestože v něm Faust nikdy nebydlel. Pověst o čarodějném domu vznikla nejspíš díky tomu, že zde žilo několik alchymistů.

Téma o doktoru Faustovi by mohlo být zpracováno i do jiných literárních žánrů, než je tragédie. Napadne tě, které by to mohly být?

román v dopisech *Utrpení mladého Werthera*

- Jedná se o román psaný ve formě dopisů, které píše mladý umělec Werther a v nichž se vyznává ze své nešťastné lásky k Lottě.

Friedrich von Schiller (1759–1805)

- Jako mladík studoval na vojenské akademii, později pracoval jako novinář a psal zejména divadelní hry.
- Přátelil se s Goethem, spolu působili ve Výmaru.

dílo: tragédie *Loupežníci*

- Jedná se o Schillerovu prvotinu, která byla cenzurou zakázána. Hlavní hrdina, hrabě Karel Moor, uteče kvůli intrikám svého bratra z domova a postaví se do čela loupežníků.

Je autorem textu k Ódě na radost, hudbu k ní složil Ludwig van Beethoven.
Tato píseň je dnes hymnou Evropské unie.